

KONTZERTUAK HM TXOKOAN

Neguko kontzertua

2012ko urtarrilaren 14ean - 18:30tan

YNARHÚ / MAO FERMÍN

Horrela kantatzen du Venezuelak

YNARHÚ abeslariak, bere jatorri venezolarrak agindu bezala, jaiotzetik izan du musika eta kantuarekin harremana, Madriden Turismo ikasketak osatzen zituenean solfeo eta kantuko klaseekin aberastu zuena.

Bere musikari ibilbidean, Madrilgo "Ballet Suramericano"ko abeslari nagusi bezala zein "Ritmo de cuatro" laukotearekin Espainia eta Europako hainbat folklore eta herri musika jaialditan aritu zen.

MAO FERMÍN 13 urterekin hasi zen mandolina jotzen eta zenbait talderen sorkuntzan parte hartu ondoren 19 urterekin "Un solo pueblo" taldeko partaide bilakatu zen. Talde horretan musika eta Venezuelako foklore sakonki ikasten hasi zen. Haiekin eta Rafael Salazar musikologoarekin eta Rafael Strauss antropologoarekin Venezuelako eskualde ezberdinetan ibili zen musika jotzen eta, aldi berean, zeharkatzen zituzten eskualde haietako musika ikertzen eta ikasten.

Ynarhú-ren ahots gozoa eta Maoren maila instrumentala elkar-tuz, Venezuela, Hegoamerika eta Espainiako musikari honenetakoe-kin lana egin dutenengandik espe-ro daitekeena bezalako emanaldi bikaina antolatu dute. Makina bat jatorritako kulturen nahasketatik garatu eta aberastu den

Venezuelako herri musikaren forma eta erabilera ezberdinak agertzen dira bertan.

Venezolar estilo garbia azaltzen duen ikuspuntutik antolatutakoa da Ynarhú-ren ahotsak eta Mao Ferminek eskeinitako saioa. Urtetan egindako lanari esker izen ona lortu duen bikote honek doinu eta erritmoetan aberatsak diren abesti ugari plazaratuko ditu. Hala, tartean entzungo dira joropoak, baltsak, malagueñak edo polo, golpe, merenge herrikoia, pasaje eta bestelako erritmoak. Oinarri herrikoia duten doinu eta erritmoetan oso landuak dauden moldaketak sartuko dituzte jatorria inoiz izkutatu gabe.

Beraien emanaldia hasten duten momentutik, musikari bikote honen helburua izango da kontzertura hurbiltzen diren guztien bela-riak Venezuelako benetako musikarekin poztea, neguko hotz eta iluntasunak beraien herrialdeko berotasun eta argiarekin uxatzea.

MIXEL ETXEKOPAR

Hots hats eta ahots

EGITARUA

1. Artzainak bortüan
2. Urrutiko kantorea
3. Txoriek-txorittua
4. Sor lekua kitatuz
5. Fandango
6. Izturitze
7. Egüntto batez
8. Adios
9. Ekialde
10. Jondane Johane

Musikari hau Gotaine Irabarnen sortua da eta bertan bizi da. Herri hau Zuberoan kokatua dago, Euskal Herria osatzen duten probintzien arteko txikienean, Pirineoaren iparraldean eta Biarnotik bertan.

Bere inguruko txoriak entzunez kantari eta txistu eginez hasia, hamabi urteren bueltan zituen hiru zuloko xirula jotzen hasi zenean. Orduan ikasi zituen dantzak eta hartutakoa inauterietan joaz eman izan ditu, baita pastoraletan edo Zuberoako hainbat girotako festetan ere.

Inguruan topatzen dituen guztiengandik ikasteko grinak bultzata Zuberoako mendietan artzain eta ardien Master Class batzu egina da.

Azken 30000 urteetan izan den xirularen jarraitzailea dugu Mixel. Jarraipen hori eman nahian aintzinako soinu-tresna horri eta berekin jo izan diren eta jotzen diren doinuei hautsa kentzea du bere bizi arrazoietako bat eta hala ez du zalantza izpirik azaltzen jatorria

hemen ez omen duten musika, soinu-tresna eta musikariekin xirula, eta bere laguna den ttunttuna, jotzeko. Hala, berekin aritu diren musikarien artean Euskal Herrikoak diren Beñat Achiary, Mixel Arotze eta Maddi Oihenart ditugu, besteak beste. Euskal Herritik kanpokoak ditugu Christian Vieussens, Bernard Lubat, Xavier Garcia eta Alfred Spirli, eta bertako zein kanpokoekin era eta kolore askotako musika egin du, abiatu herri musikan eta segi jazz saioetako inprobisazioekin. Urteak daromatza horrela zaharraren berritasuna bilatzen, berriaren betikotasuna edireiten.

Zuberoan bizitzea hain gustuko duen xirulari hau Xiru jaialdiaren

sortzailea ere bada. Era ugariatako emanaldi eta tailerrak biltzen dituen jaialdi honek 22. edizioa ospatu du aurten eta Gotain Irabarnen eta Altzürükün ospatu da. Bere sortzailearen filosofiarekin bat eginez, jaialdi honetan xirularen ondoan bestelako soinu-tresnak eta jatorria gertu zein urruti duten musikekin aberasten dute lehendik ezagutzen dutena.

Kontzertu honetan Mixel Etxekopar xirula eta ttunttuna jotzen ikusiko dugu, baina bere musikari izatea horretara mugatzen ez dela, ahotsa eta gorputza ere erabiliko ditu kantatzeko zein bestelako hotsak sortzeko. Guztia, zintzarriak eta kontrabaxua ere bai, musika egiteko.

Neguko kontzertua HM Txokoan

AFARIA KONTZERTU ONDOREN

Afaria Auzokalte Elkartearen izango da, kontzerturako erabiliko den areto berdinean. Bertan musikariekin egon, jan, kantatu, jo eta dantzatzeko aukera izango da. Izena emateko komeni da lehen bait lehen deitzea, lekua muga-tua baita. Prezioa: 18 euro.

kontzertu honen laguntzaileak:

